

Cez veľkonočné prázdniny 2. apríla by sme chceli uskutočniť jarnú turistickú prechádzku.

V týždni od 15. – 21. apríla bude v našom centre prístupná putovná výstava sv. Cyrila a Metoda zo Žilinskej diecézy.

Dôležitá informácia pre rodičov, ktorí by chceli dať dieťa v lete na detský tábor: počas tohtoročných letných prázdnin plánujeme dva tábory, a to: pobytový tábor v termíne 29.7. – 3.8. a denný tábor v termíne 12.8. – 16.8.2013.

sestra Kristína

FARSKÁ MATRIKA (15.12.2012 – 28.02.2013)

PRIJALI SVIATOSŤ KRSTU:

Jakub Štafurík, Lea Jarotová, Šimon Vojtech

SVIATOSŤ MANŽELSTVA:

Pavol Hamza – Renáta Kevešová, Miroslav Smoleň – Jana Kubínová

Oskar Záhorský – Veronika Kureková

S NÁDEJOU NA VEČNÝ ODPOČINOK SME ODPREVADILI:

Vlasta Ruttkayová, 72r., Božena Kromková, 66r., Július Ochmír, 78r., Viera Tkáčiková, 65r., Kamila Bryndzová, 61r., Augustín Štefánik, 80 r., Pavlína Kúcelová, 81r., Elena Weissová, 82r., Katarína Gajdošová, 53 r., Blanka Bullová, 80 r., Terézia Radakovičová, 78 r., Lídia Malá, 65r., Magdaléna Martinková, 82 r., Otto Híreš, 80 r., Michal Torma, 74 r., Mária Slováková, 70 r., Ludmila Vaterková, 72r.

Prosíme Vás, porozmyšľajte, či aj Vy nemáte vlastné svedectvo, ktoré by mohlo obohatiť a napomôcť druhým na ceste k Bohu. K tomuto účelu slúži schránka časopisu Prameň vzadu v kostole, resp. e-mailová adresa: casopis.pramen@gmail.com. Požadovanú anonymitu rešpektujeme.

Vydáva Rím. kat. farnosť Martin - Sever pre vnútornú potrebu.

Adresa: Jilemnického 59, 036 01 Martin, email: mt.sever@fara.sk, web: www.fara.sk/mtsever
Vychádza ako občasník. Za teologickú a mravnú stránku zodpovedá o. Michal Masný.
Textová a grafická úprava Sephoris studio. Foto: vlastný archív, archív CVČBT, internet

PRAMEŇ

FARNOSŤ MARTIN - SEVER

Marec 2013, ročník 13

PÁPEŽSKÉ KONCILY V DEJINÁCH CIRKVI

Rok viery, ktorý práve prežívame, je zároveň pripomienkou 50. výročia otvorenia II. vatikánskeho koncilu. Zo všetkých strán sme vyžývaní k tomu, aby sme sa pri tejto príležitosti oboznámili bližšie s jeho priebehom, závermi i odkazom pre dnešok. Kde však nájsť zdroje, ktoré by k nám prehovorili jednoducho a zreteľne, tak, aby sme aj zložitým veciam porozumeли?

Za jeden z takýchto zdrojov považujeme prednášku o. Jozefa Možiešika, ktorý predstavil nielen II. vatikánsky koncil, ale i ostatné koncily v dejinách Cirkvi na žilinskom diecéznom stretnutí pre angažovaných laikov. Z jeho slov vyberáme:

Katolícka cirkev uznáva celkovo 21 koncilov. **Prvých 8 koncilov sa konalo v prvom tisícročí a ich závery rešpektujú ako katolíci tak i pravoslávni.** Na týchto konciloch sa pápež nikdy nezúčastnil, maximálne tam poslal svojho legáta. Koncil vždy zvolával byzantský cisár so sídlom v Carihrade – v tom čase bol Carihrad (dnešný Istanbul) „stredom sveta“ a centrom kultúry. V záujme cisára bolo, aby bol v krajinе poriadok, kedže problémy Cirkvi boli zároveň aj problémami štátu.

I. nicejský koncil odsúdil bludy a formuloval Vyznanie viery

Prvé koncily vždy riešili vieroučné otázky. **Odsúdili bludy**, ktoré prenikali do učenia Cirkvi – najväčší vplyv mal **arianizmus**, ktorý odmietał, že Ježiš je Bohom a **pelagianizmus**, ktorý odmietał náklonnosť človeka k dedičnému hriechu. Naopak tvrdil, že človek je natol'ko morálne silný, že musí vlastnou vôľou vybojovať boj s pokušením a neupadnúť do hriechu. Najznámejším bojovníkom proti bludu pelagianizmu bol svätý Augustín. Z prvých koncilov v dejinách Cirkvi máme aj tzv. **rozšírené (nicejsko-carihradské) vyznanie viery**: „Verím v jedného Boha, Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme, sveta viditeľného i neviditeľného...“

Po rozkole, kedy došlo k **rozdeleniu Cirkvi na Východnú (ortodoxnú) a Západnú** (r.1054), sa už pravoslávne Cirkvi na zasadaniach nezúčastňovali a rozhodnutia koncilov neakceptovali. Otázky, ktoré sa na

stredovekých konciliach riešili, mali častokrát **nielen vieroučný, ale i politický charakter**.

Koncily tohto obdobia vždy zvolával pápež, s výnimkou dvoch. Tieto dva koncily sa konali v dobe veľmi napätej - bolo to **obdobie pápežskej schizmy**, kedy súčasne bolo v Cirkvi viac pápežov a nikto nevedel, ktorý z nich je ten pravý. Aj mnohí svätci tej doby mali „svojho“ pápeža, ktorého v dobrej vôli podporovali. Schizmu v Cirkvi sa rozhodli vziať do rúk významní teológovia, zástupcovia univerzít a štátnej moci, ktorí koncil zvolali. Žiaľ, situáciu vyriešili spôsobom, ktorý jediný považovali za východisko: **odvolali troch existujúcich pápežov a sami zvolili štvrtého**. Ale koncil nemá právo odvolať pápeža. Zachovali sa tak, ako keď deti nemajú rodičov a sami sa rozhodnú rodičov si nájsť. Jeden z týchto dvoch konciliov (Kostnický 1414-1418) je tiež neslávne známy tým, že odsúdil Jána Husa.

Vo veľmi náročnej dobe sa konal aj **Tridentský koncil** (1545-1563). Bolo to obdobie, kedy sa kresťania vyčerpávali vzájomným handrkovaním sa medzi sebou, vznikali náboženské vojny. **V tomto období vystúpil Martin Luther so svojimi otázkami, na ktoré nedostal uspokojivú odpoved**. Na to opustil Katolícku cirkev nasledovaný množstvom veriacich. Tridentský koncil na problémy doby reagoval, avšak riešil ich spôsobom, ktorý možno pripojiť k tomu, ako keď je na dome deravá strecha a vonku práve leje. Prvé a jediné, čo mohol urobiť, nebola oprava strechy, ale podloženie hrncov, aby nenastala v dome potopa. Tak i Tridentský koncil **riešil iba najjakutnejšie problémy Cirkvi a mnohé iné iba „zakonzervoval“, zastabilizoval, niečo striktne zakázal, niečo nariadił, jednoducho povedané v Cirkvi „upratál“**. Ale v skutočnosti sa tým Katolícka cirkev zastavila a okolity svet jej začal utekať.

V línii Tridentského konciliu pokračoval i I. vatikánsky koncil (1869-1870), bol však len krátky. **Schémy pripravené k rokovaniu boli fažké a nejasné a koncil ostal nedokončený**.

Ján XXIII., u ktorého sa myšlienka zvolať nový koncil zrodila spontánne, odmietať, aby tento prebiehal v duchu predchádzajúcich. To, že sa nestotožňuje so závermi I. vatikánskeho konciliu, dal najavo i tým, že za miesto konania konciliu si vybral Baziliku sv. Pavla v rímskom obvode Ostia a koncil chcel nazvať Prvým ostijským. Na nátlak Vatikánu však Ján XXIII. zo svojej predstavy ustúpil. Koncil sa konal nakoniec v Bazilike sv. Petra a vstúpil do dejín ako II. vatikánsky.

(dokončenie v budúcom čísle)

Ján Pavol II. v Banskej Bystrici (2003)

ZO ŽIVOTA FARNOSTI

Čo sa udialo a čo nás čaká v Centre voľného času Božej tváre:

Už tradične sa 7. januára stretli zamestnanci, spolupracovníci a dobrovoľníci Centra na „Trojkráľovom posedení“. V príjemnej atmosfére sme strávili pári spoločných chvíľ, aby sme sa povzbudení pustili znova do práce.

30. januára centrum ožilo zábavou. Deti v prezlečení za rôzne zvieratká, rozprávkové a filmové postavičky súťažili, zabávali sa a tancovali na našom detskom karnevale. O zábavu sa postarali naši mladí dobrovoľníci.

V piatok 22.2. večer o 19:00 hod. odchádzalo 37 účastníkov zájazdu „Po stopách sv. Františka“ do Talianska, kde navštívili Padovu, Rím a Assisi.

V čase jarných prázdnin bola herňa prístupná denne od 9:00 – 17:00 hod. a vo štvrtok 28. 2. sa uskutočnil turnaj v stolnom tenise a v stolnom futbale.

Na marec pripravujeme opäť tvorivé popoludnie v sobotu 23. 3. s témove „Veľkonočné dekorácie“.

SRDCE V OHNI – vyznanie Guy Gilberta

Idem metrom a usadím sa na jedinom voľnom mieste vedľa postaršej dámy, ktorá si práve pokojne číta. Všimne si ma a hneď si presunie kabelku na druhú stranu. Podotknem: „Neboj sa, babuška, neprišiel som ti vykraďnúť kabelku.“

Dáma pevne zovrie pery a mlčí. Tak som mrkol na knižku, ktorú číta. Bola to moja kniha, ktorá práve vyšla! – (v češtine pod názvom) Bratr vyvržených. Kněz na pařížské periferii.

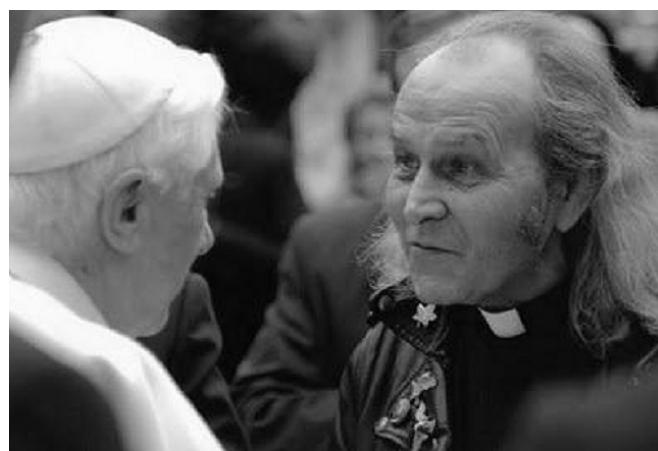
„Zaujímavé čitaníčko.“

„Čo vy o tom môžete vedieť?“ rozhorčila sa stará dáma.

„Ja som to napísal...“

Otočí sa, pozera na mňa, potom ma spozná, ospravedlňuje sa a berie kabelku späť ku mne! Zvyšok cesty sme sa rozprávali.

Guy Gilbert, kňaz v čiernej koženej bunde a kovbojských čižmách, presúvajúci sa na motorke, hovoriaci žargónom najproblematickejších chlapcov z parížskych ulíc, je naozaj zaujímavý „štýpek“. U niekoho vzbudzuje rozpaky, v skutočnosti však celý jeho kňazský život je presiaknutý úprimnou láskou k človeku a Cirkvi. Zaujala ma už prvá strana jeho novej knihy Srdce v ohni, ktorú venoval všetkým, „ktorí si zachovali odvahu napriek všetkému neopustiť Cirkev, ale i tým, ktorí ju opustili“.

Jedno z jeho venovaní patrí i Benediktovi XVI. Píše: „Túto knihu nebudeš čítať, pretože ťa pohlcuje apoštolská služba. Chcem ti ale prejavíť svoju náklonnosť, Benedikt. Tvoja pokora a tvoj láskavý pohľad patrí starému človeku, na bedrách ktorého spočíva neuveriteľná ľacha. Tvoje pavúčie siete, utkávané po 40 rokov v úrade kúrie, sú jasne badateľné. Z toho plynú i prešlápy, ktoré ti často iní už vmielali do tváre, pretože tvoja

komunikácia hockedy pokrívka.

„Nechajte vrabce štebotáť,“ hovorieval rád pápež Ján XXIII. Múdra rada.

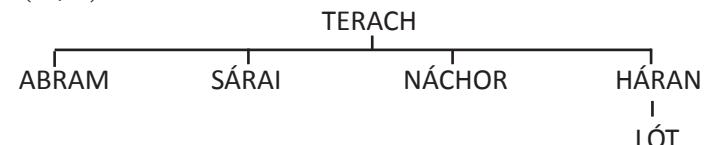
Nie si Ján Pavol II., to sa nedá nič robiť. Zostávaš však pre mňa svetlom, zdrojom sily. Tým, že si cielom neustálych útokov, si mi ešte sympathetickejší. „Moje jarmo je prijemné a bremeno ľahké,“ hovoril Kristus. Tvoj ľahký krok, ktorý som vždy obdivoval, nám ukazuje, že túto radu svojho Majstra prežívaš naplno.“

„To som zariadol ja,“ odpovedal iný monsignore. „Kedže ho sprevádzam už od začiatku jeho cest, uvedomujem si, akú má potrebu ostať pred Bohom vo sviatosti sám. I keď vtedy zabudne na čas a vôbec ho nezaujíma ďalší bod programu. Vždy nám odporúča, aby sme pri organizovaní jeho programu na cestách brali udalosť slávenia svätej omše ako absolútne základnú a všetko ostatné sa musí od tejto udalosti odvíjať.“

Prosme i my o milosť, aby svätá omša pre nás bola nie najposvätnejšou povinnosťou, ale skutočnou potrebou duše.

NAD KNIHOU GENEZIS - POVOĽANIE ABRAMA

Toto sú pokolenia Teracha. Terach splodil Abrama, Nachora a Harana. Haran splodil Lóta. (11,27) Meno Abramovej ženy bolo Sarai. (11,28) Avšak Sarai bola neplodná, nemala dieťa. (11,30)

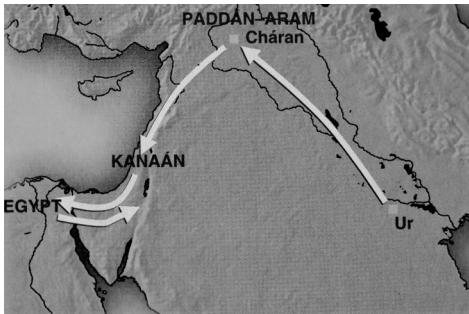

Zdá sa, akoby tento rodokmeň mal chybu. Sarai má v ňom miesto ako dcéra Teracha, čo by znamenalo, že je Abramovou sestrou. Sarai však skutočne Abramovou sestrou bola – nevlastnou, ako to uvádzá Abram v Gn20,12: **„Ona je i mojou sestrou, dcérou môjho otca, nie však dcérou mojej matky, a stala sa mojou ženou.“** Manželstvá v rámci príbuzenstva neboli v dobe patriarchov ničím neobvyklým. Neskôr ich židovské právo zakázalo. Uvedenie, že Sarai bola neplodná, vnáša do príbehu napäťie – keďže nemohli s Abramom naplniť prvý Boží príkaz daný ľuďom – plodiť a množiť sa.

Terachova rodina bývala v chaldejskom Ure, ktorý sa nachádza na území dnešného Iraku. Bola to pohanská krajina, kde bol zvlášť uctievany kult Mesiacu. Abramov otec Terach pohanské modly vyrábal a predával. Korán uvádzá príbeh, ako raz Abram porozbíjal otcovi všetkých bôžikov. Keďto otec videl, zhrozil sa, no Abram mu povedal: „Neboj sa, jedného som ti nechal, ten bude plodiť ostatných.“ Otec na to: „Ako ich bude plodiť, ved' ja som ich musel urobiť sám...“ Tým Abram prinútil otca priznať, že figúrky nie sú živí bohovia, ale človek sám si vytvára bôžikov.

Terach vzal svojho syna Abrama, Lóta i nevestu Sarai, a spolu odišli z chaldejského Uru, aby išli do krajiny Kanaán. Prišli však do Cháranu a usadili sa tam. (11,31) Dejiny Terachovej rodiny demonštrujú historicky známu a dobre podloženú skutočnosť stáhovania semitských kmeňov z východu na západ, až dole do Egypta. Nepoznáme dôvody hromadného stáhovania, mohli to byť nepriaznivé klimatické zmeny, ekonomické faktory, diktátorský režim v krajine a podobne.

Terachova rodina putovala v dvoch fázach. Najprv otec Terach opúšťa Chaldejský Ur a stahuje sa do Cháranu. Tu sa Terachovcom darí a ich majetok sa rozmnôži. To sú podmienky, ktoré sa ľažko opúšťajú.

Napriek tomu Abram poslúchne Boží hlas, ktorý mu hovorí: „**Odíď zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a zo svojho otcovského domu do krajiny, ktorú ti ukážem.**“ (12,1) Až neskôr sa Abram dozvedá, že tá krajina sa stane jeho vlastníctvom. (15,7) Sám však nikdy neuvidí naplnenie tohto prísľubu - krajina nebude hned' jeho, ale až v neskorších pokoleniach. Keď Abram opúšťal Cháran, mal 75 rokov. (12,4)

Dom otca v starovekom svete tvorili priami pokrvní príbuzní (rodičia, manželky, slobodné deti, ženatí synovia a ich ženy a deti) a ďalšia rozvetvená rodina, vrátane otrokov a nájomníkov a ich rodín. Najvyššiu autoritu mal otec (pater familiaris), ktorý mal zodpovednosť za všetkých v dome – za zabezpečenie živobytia, za vydaj dcér a hľadanie neviest pre synov, za udržanie potomstva po zosnulom, za vykonanie krvnej pomsty, za vykúpovanie členov domu z otroctva. Extrémnym prípadom zodpovednosti bolo kameňovanie nepoddajných detí.

V kameňových spoločenstvách boli všetky domy vo vzájomnej blízkosti a tvorili akoby malé „sídliská“.

Cháran sa nachádza na území dnešného Turecka. Pre túto chudobnú rázovitú dedinu sú typické hlinené domčeky s kužeľovitými strechami, aké sa stavali aj za čias Abraháma.

ŽIDOVSKE OBRADY, SYMBOLY A SVIATKY

ČÍTANIE TÓRY

Celú Tóru, teda Päť kníh Mojžišových, prečítajú Židia v synagóge podľa predpísaného poriadku za jeden rok. Celoročný cyklus čítania sa končí čítaniami o požehnaní Mojžiša a jeho smrti a ešte v ten deň sa začína čítanie z Prvej knihy Mojžišovej, teda z knihy Genesíza. Táto udalosť je pre židovskú obec sviatkom – je sprevádzaná zvláštnym rituálom a nazýva sa tiež „Radosťou z Tóry“. V tento deň je zvykom obchádzať so zvitkami Tóry pódium, z ktorého sa Tóra predčítava. Prítomní počas tohto rituálu recitujú biblické verše a spievajú. A tí, ktorí nesú zvitky Tóry v náručí, kráčajú najskôr ľahkým húpavým krokom, ktorý sa postupne s každou ďalšou obchôdzkou mení na tanec a končí jasavým vytržením.

Okrem Piaticich kníh Mojžišových sa čítajú v synagóge aj knihy Prorokov. Tento zvyk bol v starovekom Izraeli zavedený v časoch, keď ľudia, prenasledovaní pre svoju vieru, nesmeli čítať z Tóry, a preto namiesto toho čítali zodpovedajúce miesto z prorockých kníh. Prorocké knihy, na rozdiel od Tóry, sa však už nečítajú zo zvitkov, ale z obyčajnej knihy.

Reč orientálnych národov je sama osobe spevavá a pri modlitbách to platí dvojnásobne. Ten, kto číta, musí mať nielen výbornú pamäť (kedže číta text bez samohlások, čiarok, otáznikov a dokonca ani bodky na konci vety nie sú zaznačené), ale musí mať takisto muzikálne nadanie a schopnosť zapamätať si rytmus. Medzi návštěvníkmi synagógy sa určite nenájde mnoho takých, ktorí by boli schopní prednieť ľubovoľnú pasáž z Tóry bez prípravy a so správnou melódiou. A predsa je pre každého veľkou cťou, keď je k čítaniu Tóry vyvolaný. Príležitosťou môže byť napríklad významná rodinná udalosť: narodenie dieťaťa, obriezka, svadba, úmrtie, výročie úmrtia... Takýmto spôsobom sa celá synagóga podieľa na každodennom rodinnom živote jej členov.

Tu nás určite napadne otázka, či majú byť k čítaniu Tóry vyvolaní len ľudia skúsení a schopní správne text prečítať? Je čítanie Tóry výsadou páŕ ľudí? Čo potom takí, ktorí príslušnú pasáž nie sú schopní dokonale prednieť? Majú byť snáď z čítania vynechaní?

V židovstve sa pristúpilo k takej praxi, ktorá umožňuje, aby k čítaniu bol povolaný ktokoľvek, nielen ten, kto je považovaný za schopného a skúseného. Môže sa však naozaj stať, že čítanie textu sa úplne nepodarí. Preto v židovstve existuje funkcia takzvaného profesionálneho lektora, nazývaného *kore*, ktorý text ešte raz prečíta správne. I v prípade, že bol prečítaný bezchybne, pretože tradícia hovorí, že nikto nesmie byť zahanbený. V každom prípade však ten, kto zvládne prednes bez chýb vo výslovnosti a bez odchýlok v melódii, si od ostatných prítomných vyslúži veľké uznanie.

Je tiež sympathetické, že i k najdrobnejším a najnepatrnejším úkonom pri bohoslužbách sa snažia Židia zapojiť už malé deti. Deti majú možnosť pri čítaní pridržať zvitok Tóry, pomáhať pri jeho zvinovení či zdobení. Sú na to zákonite veľmi pyšné.

(zdroj: Simon Philip de Vries: Židovské obrady a symboly)

PODNIKÁŤ, ČI NEPODNIKÁŤ

Odpoveď na túto dilemu hľadajú tí, ktorí sa v súčasnej nestálej a neistej dobe rozhodli a našli odvahu zobrať kormidlo svojho života, tvorivosti, nadania a schopností do vlastných rúk. A je to dobré. Fandíme každému čestnému podnikatelovi, nech podniká v akomkoľvek odbore. Aj sociálna náuka Cirkvi hovorí o tom, že človek má možnosť slobodnej pracovnej činnosťou, podnikaním na voľnom trhu, vlastnením majetku, primeraným ziskom možnosť rozvíjať svoj osobný potenciál a zároveň sa tým podieľať na rozvoji spoločnosti. Samozrejme, nemám na mysli tzv. podnikateľov, ktorí sa nečistým spôsobom, obchádzaním zákonov, okrádaním štátu, bohatnutím na chrbtoch iných ľudí snažia pre seba nahonobiť majetok prostredníctvom čo najrýchlejšieho a najvyššieho zisku za každú cenu.

V otvorenej spoločnosti, slobodnej trhovej ekonomike majú možnosť aj cirkevné inštitúcie vstupovať do tohto podnikateľského prostredia – napr. ako neverejný poskytovateľ sociálnych služieb, budovaním sociálnych podnikov, prenajímaním svojich priestorov, budovaním a spravovaním vzdelávacích, kultúrnych, či sociálnych inštitúcií. Je to dobré? Ja si myslím, že áno, pokiaľ Cirkev nezabudne na svoje prvoradé poslanie, byť Matkou a Učiteľkou veriacich. Ale aj Cirkev je vsadená do sveta a má byť svedectvom pre tento svet. Napríklad aj tým, že pomôže plniť Boží príkaz a pôvodný Boží zámer s človekom – Naplňte zem a podmaňte si ju. Podieľajte sa na budovaní spravodlivejšej a lepšej spoločnosti.

Prečo o tom hovorím? Keď Žilinská diecéza zriadila gynekologickú ambulanciu, ktorá bude pracovať v súlade s princípmi ochrany života od prirodzeného počatia až po prirodzenú smrť a informuje o jej vzniku, už sa v médiach objavilo, že Cirkev „si v kostole naháňa svoje ovečky k svojim lekárom“ a že tým nekoná v súlade so zákonmi a etickými princípmi. Na druhej strane zase niektorí veriaci v jednej farnosti boli proti, keď farnosť pri kostole vybudovala kaviarničku, kde by si mohli v príjemnom prostredí posiedieť, porozprávať sa, dať si kávu, alebo prečítať si niečo zaujímavé. V súčasnej dobe zase vo verejnosti rezonovala otázka reštaurácie, ktorá bola zriadená pri arcibiskupskom sídle v Trnave.

Ja sama by som privítala, keby naša čajovňa bola otvorená častejšie, bola viac propagovaná a mohli by sme si v nej napríklad požičať a prečítať noviny, či knihu, alebo zúčastniť sa nejakého duchovného, kultúrneho, či iného podujatia. Stala by sa aj takýmto spôsobom prieskorom pre evanjelizáciu, kde by aj ľudia, ktorí nechodia do kostola, mohli vidieť, že kresťania sú úplne „normálni ľudia“. Chce to len odvahu, dobré nápady a šikovných, zanietených ľudí.

Ale vráťme sa ku pôvodnej otázke – podnikáť, či nepodnikáť. Určite, aj keď prvoradým poslaním Cirkvi je „podnikáť s ľudskými dušami“ (tak, ako to hovorí kňaz Marián Kuffa v Žakovciach). Podnikanie v súlade s kresťanskými etickými a morálnymi princípmi však môže byť prieskorom, ako zostať na „pulze dňa“ a zároveň byť svedectvom pre tento svet, že aj takto sa to dá...

Iveta Gallová

„**Pane, Bože, čože mi dás? Ved' ja odídem bezdetný a dedičom môjho domu bude damašský Eliezer.**“ (15,2) Eliezer bol verným Abramovým sluhom a možno predpokladať, že Abram mal v úmysle urobiť ho po svojej smrti dedičom. Abram odkrýva pred Bohom hlbokú ranu vo svojej duši. Zápal, s akým hovorí s Pánom, prezrádza vrenie jeho myšlienok. Avšak Božia láska, ktorú Abram precítuje, dáva mu odvahu, aby hovoril s Pánom otvorené a žiadal požehnanie. Ako odmenu dostáva prisľúbenie potomstva, ktoré vyjde z jeho lona. „**Pozri na nebo a spočítaj hviezdy, ak môžeš! Také bude tvoje potomstvo!**“ (15,5)

Tradícia nazýva Abraháma otcom vo viere. Opustil istoty priestoru – miesta, kde sa cítil byť istý. Opustil istoty času. Vytrhol sa z režaze príbuzenstva, ktorá mu zabezpečovala stabilitu. Opustiť dom svojho otca znamenalo zároveň pre Abrama zanechať všetky sociálne istoty, ktoré vo vtedajšej spoločnosti zabezpečovala rodina, nie štát. „**Oprel**“ sa o budúcnosť, tú však nemohol odvodiť od predchádzajúcich istôt.

Jeho cesta viery sa tak stáva predobrazom pre naše životné príbehy – pre naše hľadanie, strachy, neistotu, osamelosť. Povzbudzuje nás byť neustálym pútnikom vo viere, neustálym hľadačom Boha. Neusadiť sa na mieste v domienke, že sme definitívne našli Boha – že vo vzľahu k nemu máme všetko jasné a vybavené.

(zdroj: Komentár k Starému Zákonom: Genezis, Po stopách patriarchov – komentáre Jána Majerníka)

NA ZAMÝSLENIE

Doteraz som mal pevnú pôdu pod nohami, „mám život vo svojich rukách“, hovoril som si. Ale teraz mi preteká pomedzi prsty. Zdá sa mi, že padám... Kam? Bože môj, do akej priepasti? Pýtam sa ďa... Drž ma ty sám vo svojich rukách! Bud mi oporou, dodávaj mi istotu! Nes ma, pretože tebe dôverujem, Bože môj!

Knut Wenzel Backe

Vo svojom kresťanskom živote sme pokúšaní ísť po ceste bezpečnej, priamej, po akejsi duchovnej autostráde. A nárokujeme si na to, aby bola dobre osvetlená – aby sme poznali odpovede na všetky naše problémy. Chceme svetlo bez akejkoľvek tmy, a pritom celú večnosť budeme mať na to, aby sme mohli hľať do svetla bez tieňa.

Alessandro Pronzato

Niekedy žije človek svoj život ako rybička v akváriu – stále v pohybe, ale stále bez ciela.

biblický aforizmus

Nie je dôležité, aby sme kráčali, ale kto pôjde s nami.

Prado Flores

NAPÍSALI STE NÁM

O MODLITBE SRDCOM

V poslednej dobe som si zvlášť uvedomovala, aká je pre mňa dôležitá jednoduchá a úprimná modlitba srdcom. Pomohol mi k tomu aj nasledovný príbeh bezdomovca Paula, ktorého často bolo vídať, ako žobre pred jedným kostolom v Paríži. O Paulovi bolo známe, že flaška jeho vernou spoločníčkou a aj z farby jeho pokožky sa dalo usúdiť, že jeho pečeň je na tom veľmi zle. Eudia z jeho štvrti tušili, že už dlho medzi nimi nebude, ale nikoho to nejako zvlášť netrásilo.

Raz sa mu zo súčtu prihovorila jedna pani z kostola, ktorá si všimla, že skoro ráno pravidelne opustí svoje miesto pred bránou, pojde do kostola a tam si sadne na stoličku úplne vpred pred svätostánkom. Opýtala sa ho: „Paul, čo tam robíte, keď tam sedíte aj viac ako hodinu bez pohnutia? Nemáte ani ruženec, ani modlitebnú knižku, ako sa modlíte?“

„Ako sa modlím?“ zadivil sa Paul. „Od detstva, kedy som chodil na náboženstvo, som už zabudol všetky modlitby. Ani na jednu si už nespomínam. Ale ráno idem k svätostánku, kde je Ježiš celkom sám (pozn.: kostoly vo Francúzsku zívajú prázdnou) a poviem mu: „Ježišu, to som ja, Paul! Prišiel som tā pozriť... A potom zostanem chvíliku len tak... aby nebol sám.“

Paul mi pomohol uvedomiť si, že Boh nás pozýva k tomu, aby sme trávili čas s ním veľmi jednoduchým spôsobom. Srdcom. To iba my si myslíme, že pri tom musíme povedať veľa slov.

Jarka Kucejová

Je zlé, ak sa modlitba stáva rečnením. Ešte horšie je, keď svoju modlitbu začneme obdivovať. Aj vo svojej komórke dokážeme urobiť z modlitby divadlo. Vtedy, keď počúvame sami seba, keď si vychutnávame, ako nábožne som sa modlil!

Ján Chryzostom Korec

PRÍBĚH ZO ŽIVOTA - ŽIVOT NA KOLESÁCH

Elenka je mladé žieňa, ktoré má dušu dieťaťa v tom najkrajšom zmysle. Čistú a nedeformovanú. Keď mala rok a pol, postihla ju mozgová obrna a teraz žije svoj život na vozíku.

Toto sú útržky z rozhovoru s ňou cez Skype:

„Kedy si začala chodiť?“

„Keď som mala šesť rokov. Teraz chodím len s pomocou bariel, dlhšie trasy musím absolvovať na vozíku.“

„Hnevala si sa niekedy, že si chorá?“ Odpoveď dlho neprichádzala.

„Spočiatku možno, trochu. Prídeš ma navštíviť?“

„Aké máš vlastne diagnózy?“

„No, okrem mozgovej obrny ešte skoliozu, epilepsiu, reflux a tak... Prídeš?“

„Niektedy prídem, možno. Kam si chodila do školy?“

„Začala som v Košiciach v Ústave pre telesne postihnuté deti a mládež a potom ešte tri roky na SOU ako ručná vyšivačka. Ale nevyšívam. Keď prídeš, budem veľmi rada.“

„A kto ťa naučil pracovať počítačom?“

„Predsa v škole. Bola som najlepšia v triede. Mám aj vyznamenanie. A povozila by si ma na vozíku?“

„Elenka, neviem, bála by som sa, že ťa prevrátim. Aj dcéra mi ako maličká vypadla z kočíka. A kolkých ľudí poznáš?“

„Ja by som ti nevypadla. Mám zopár kamarátok a asi desať ľudí na Skype.“

„A koho máš najradšej?“ Opač odpovedeď dlho neprichádzala.

„Ako myslíš, koho mám najradšej, predsa všetkých. Ty by si ako odpovedala?“

Začervenalá som sa pred monitorom. Elenka, nechci vedieť, ako ja viem mať či nemať ľudí rada. Radšej som mlčala. Z druhej strany sa ozvalo:

„A nemáš nejakú báseň o Tescu?“

„O Tescu?“ vyprskla som. „Kto by už len písal báseň o Tescu?“

„No, u nás v Krompachoch otvárajú Tesco a ja chcem napísat nejakú báseň. Vieš, ja mám v živote veľké šťastie. Mňa vždy v tombole vyžrebuju. Aj nedávno som vyhrala veľkého plyšáka.“

A neskôr mi poslala Elenka i krátky e-mail o svojom pohľade na život a ešte jednu krátku básničku:

Z MÔJHO DETSTVA:

Z rúk milovaného človeka prijímame oboje – najväčšie šťastie i priepastnú bolest. Volám sa Elenka, narodila som sa v poradí ako druhá svojim šťastným rodičom. Bola som zdravé a usmievavé dieťa až do chvíle, kedy nastal v mojom živote zlom. Ako jeden a pol ročnej mi lekári zistili, že mám detskú mozgovú obrnu. Ja som bola ešte len dieťa, ale rodičia to veľmi ľažko prijímali. Často sa hádali a zvalovali vinu jeden na druhého. To bolo pre mňa prostredie, ktoré ma zraňovalo napriek tomu, že som mala veľmi rada svojich rodičov. Neskôr som sa aj ja sama začala zamýšľať nad tým, že prijať vlastné utrpenie, nezabuchnúť dvere a vspústiť nádej je veľmi tažké. No Pán Boh mi dal poznáť, že mám veľkú cenu v jeho očiach, že on presahuje moje cítanie a chápanie a že má nekonečne veľa možností, ako mi darovať podiel na tom dobrom, čo má on pre mňa pripravené.

SPOVEĎ PRE MAMU

Chcela by som, drahá mama, obe ruky zopnúť.

Chcela by som hocikedy aj pred teba kľaknúť, vyrozprávať, vyžalovať, povedať ti všetko:

že som twoje veľké dieťa, a nie malé decko.

Viem, mamička, že som chorá, ale nie som iná.

Aj ja túžim po priateľstve, vari je to chyba?

Počká, áno, dobre. Ale ľubiť treba.

Teba, ocka, súrodencov. I priateľa.

(Bianca)